Alrijne ziekenhuis

Endoscopie afdeling

Plaatsen van een PEG-J sonde

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

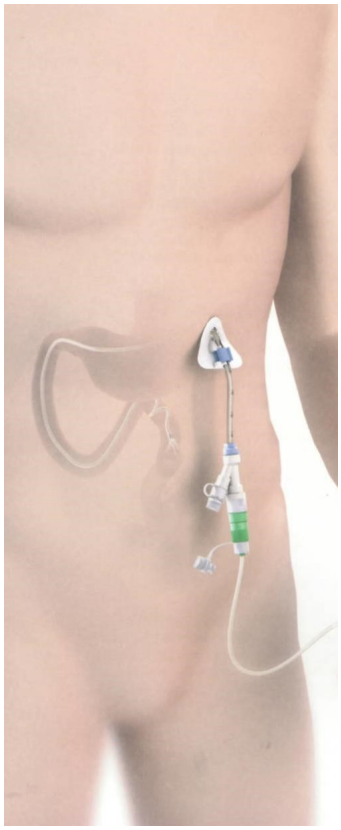
Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

www.alrijne.nl

Uw arts heeft voorgesteld bij u een PEG-sonde te plaatsen. U leest hier eerst wat een PEG-sonde is en hoe deze sonde wordt ingebracht. Vervolgens geven wij u de informatie voor na de plaatsing van de sonde.

Wat betekent PEG-J Sonde?

PEG-J betekent Percutane Endoscopische Gatrojejunostomie.
Percutaan = door de huid
Gastrostomie = opening in de maag
Jejunum = middelste gedeelte van de dunne darm

Wat is een PEG-J sonde?

De Peg-J sonde is een katheter (een dun slangetje) die met behulp van een endoscoop en een sneetje in de buikwand in de maag wordt geplaatst. De plaatsing van de sonde wordt onder lokale verdoving en – indien medisch verantwoord– onder lichte sedatie (= slaap) uitgevoerd. Via de PEG-sonde wordt een binnensonde opgevoerd tot in de dunne darm.
De PEG + de binnensonde (jejunumsonde) samen heet PEG-J sonde.

Wat is een endoscoop?

De endoscoop is een flexibele slang met een kleine videocamera, ook wel gastroscoop genoemd. De gastroscoop bevat naast een camera ook een werkkanaal waar kleine instrumenten doorheen kunnen.

Waarom een PEG-J sonde?

U komt voor het plaatsen van een PEG-J sonde in aanmerking,

- als u voor de behandeling van de ziekte van Parkinson start met Duodopa; een medicijn dat direct in de dunne darm moet worden toegediend.
- wanneer de testfase met een neussonde succesvol is afgerond en u wilt doorgaan met de behandeling.
- als voeden via de maag voor langere tijd niet mogelijk is.

Het plaatsen van de PEG-J sonde: de voorbereiding

Het plaatsen van de PEG-J sonde is een medische ingreep. Voorafgaand aan deze ingreep komt u langs op de polikliniek Interne Geneeskunde bij de verpleegkundig specialist MDL voor een informatief gesprek. Naar aanleiding hiervan wordt soms een extra onderzoek afgesproken. Ook wordt er bloed afgenomen op het laboratorium. Als u medicijnen gebruikt, krijgt u hierover instructies van de arts of verpleegkundige.

Nuchterbeleid

Het onderzoek kan alleen worden uitgevoerd als uw slokdarm, maag en dunne darm leeg zijn.

- Als de ingreep in de ochtend voor 13.00 uur plaatsvindt, mag u vanaf 00.00 uur niet meer eten of drinken.
- Vindt de ingreep plaats na 13.00 uur 's middags, dan mag u vanaf 8.00 uur niet meer eten en vanaf 10.00 uur niet meer drinken.

Het inbrengen van de PEG-J sonde

Op de dag dat de PEG-J sonde wordt geplaatst, wordt u opgenomen op de verpleegafdeling.

U meldt zich op de afgesproken tijd bij de secretaresse van de betreffende afdeling. De verpleegkundige haalt u op en brengt u naar uw kamer. U krijgt een polsbandje om met uw persoonlijke gegevens. U krijgt een infuusnaaldje, hierdoor wordt voor de ingreep antibiotica toegediend.

U wordt rond de geplande tijd met uw bed naar de Endoscopie afdeling gebracht. Dit gebeurt door medewerkers van het patiëntentransport. Uw familielid of begeleider mag mee.
Het kan zijn dat u op de Endoscopie afdeling nog even moet wachten. Dit gebeurt in de 'beddenwachtkamer'. Tot dat moment mag uw naaste u begeleiden.

In de behandelkamer wordt de PEG-J plaatsing gedaan.
Vooraf en tijdens de plaatsing worden uw 'vitale functies' gemeten. Dit zijn uw bloeddruk, hartritme en zuurstofgehalte in het bloed. Hiervoor krijgt u een bloeddrukband om en knijpertje aan de vinger.
De MDL-arts neemt de procedure met u door en uw gegevens worden gecontroleerd.
Als u losse gebitsdelen heeft, vragen wij u deze uit te doen.

U wordt in linkerzijligging gelegd en u krijgt een bijtring tussen de kaken ter bescherming van de gastroscoop en ter bescherming van uw gebit.
Het slaapmiddel wordt toegediend en het licht in de behandelkamer wordt gedimd.

De arts brengt de gastroscoop in uw mond en vraagt u te slikken of diep te zuchten. Ondanks het slaapmiddel en het feit dat u het zich niet meer herinnert, reageert u toch op instructies.
Het is belangrijk om tijdens de PEG-J plaatsing zo rustig mogelijk te blijven liggen. Wij helpen u hierbij door eventueel wat slijm weg te zuigen uit de keel en extra verdoving te geven.

Op de plaats waar het licht van de gastroscoop door de buikwand is te zien wordt de huid plaatselijk verdoofd. Vervolgens wordt er een klein sneetje in de huid van de buik gemaakt. Met een speciale naald wordt de buikwand tot in de maag aangeprikt.
Via deze naald wordt een draad in de maag gebracht. De draad wordt vastgepakt met een grijpertje aan het uiteinde van de gastroscoop. De gastroscoop wordt teruggevoerd en sleept nu het draadje mee naar buiten totdat het uit de mond komt.
Nu wordt de PEG-sonde aan de draad bevestigd en via de mond en slokdarm in de maag gelegd, waarbij de sondeslang door de buikwand naar buiten wordt getrokken.

Aan de binnenzijde van de maag zorgt een plaatje aan de sonde ervoor dat de sonde er niet uit kan vallen.
Een fixatieschijfje op de buik zorgt ervoor dat de maag en buikwand tegen elkaar getrokken worden en dat de sonde niet naar binnen kan schieten. Het is belangrijk om dit plaatje de eerste week strak tegen de huid te laten zitten en niet te bewegen zodat er een fistelgangetje gevormd kan worden tussen buikwand en maag.

De dunne darm sonde wordt via de PEG-sonde in de maag gebracht en met een grijpertje vastgepakt. Vervolgens wordt de dunne darm sonde tot halverwege de dunne darm opgevoerd.
Het uiteinde wat in de dunne darm ligt heeft een krul 'pigtail', wat ervoor zorgt dat de sonde op z'n plaatst blijft liggen.
De verbindingsstukjes worden aan de PEG-J sonde gemonteerd en eventueel aangesloten aan de duodopapomp. Direct na de plaatsing kan de toediening van duodopa gestart worden. Met eten en drinken moet gewacht worden.
Het wondje van de PEG insteekopening wordt schoongemaakt en verbonden.

De PEG plaatsing duurt ongeveer 15 tot 20 minuten.

Na het plaatsen van de PEG-J sonde

De verpleegkundige brengt u naar de uitslaapkamer op de 4e etage.
Hier worden uw bloeddruk, hartfrequentie en zuurstofgehalte minimaal een half uur in de gaten gehouden.
Daarna wordt u teruggebracht naar de afdeling waar u bent opgenomen.

Pijn

Omdat u een slaapmiddel heeft gekregen, zult u van het onderzoek niet veel merken. Het slaapmiddel is geen narcose, maar bedoeld om u zo goed mogelijk te laten ontspannen en de PEG-plaatsing voor u zo comfortabel mogelijk te laten verlopen. Als het nodig is geven wij extra medicatie.
Na het plaatsen van de PEG-J sonde kan uw keel wat gevoelig zijn. Het wondje op de buik kan na het uitwerken van de verdoving pijn doen. U mag dan om de voorgeschreven pijnmedicatie vragen. Deze is

meestal in zetpilvorm.
U mag tot de volgende dag, totdat de arts de buik heeft beoordeeld, niets eten of drinken. Tot die tijd houdt u het infuus.

Complicaties

De eventuele complicaties die kunnen optreden tijdens of na de behandeling, zijn door de verpleegkundig specialist MDL met u besproken tijdens het bezoek op de polikliniek.
Deze complicaties kunnen zijn:

- een bloeding,
- een perforatie;
- het aanprikken van andere organen.

Wij willen deze complicaties uiteraard voorkomen en tot het minimum beperken.
Dit houdt in dat in sommige gevallen de behandeling wordt uitgesteld bijvoorbeeld omdat uw bloedstolling niet optimaal is, of niet kan doorgaan omdat de maag niet goed tegen de buik kan worden gelegd. De arts bespreekt dan een alternatief met u.
Na de PEG-J plaatsing blijft u tot de volgende dag opgenomen, zodat wij u goed in de gaten kunnen houden. Zijn er de volgende ochtend na de controle van de arts geen bijzonderheden, dan kunt u er vanuit gaan dat de ingreep zonder complicaties is verlopen en mag u met ontslag.
Als u later toch klachten krijgt, kunt u bellen naar de telefoonnummers achterin deze folder.

Na de PEG-J plaatsing

In de volgende alinea's vindt u informatie over de verzorging van de PEG-J en de huid rond de insteekopening.

Het is belangrijk dat in de eerste week na het plaatsen, het huidplaatje strak tegen de huid bevestigd blijft, bij het zwart gemarkeerde gedeelte. De wond moet u zo weinig mogelijk prikkelen: u mag er niet aankomen en de wond mag niet nat worden. Dit is belangrijk omdat zich in de eerste week een fistelgangetje vormt tussen maag en buikwand. Ter voorkoming van verstopping van de sonde is het belangrijk dat deze regelmatig en tenminste 2 keer per dag wordt doorgespoten met lauwwarm (kraan)water. Dit kan via de i ingang van de y-connector. De duodopaspecialist geeft u instructies over het aan en afkoppelen van de medicijncassette.
Een week na het plaatsen van de PEG-J sonde neemt de verpleegkundige van de Endoscopie afdeling telefonisch contact op met u of uw verzorger.

Verzorging vanaf 7 dagen na plaatsing van de PEG-J sonde

Na 7 dagen mag het fixatieplaatje iets losser worden gezet (een muntdikte ruimte tussen huid en plaatje). Let op: er mag niet te veel speling zijn. Dit ter voorkoming van lekken van maagsap op de huid. Dit geeft namelijk irritatie en kans op groei van wild vlees.
Zolang de fistel nog vocht afscheidt is het belangrijk om gaasjes te gebruiken om het gebied rond de insteekopening zo droog mogelijk te houden. Wanneer de wond genezen is en de fistel zich heeft gevormd, is het niet meer nodig om gaasjes te gebruiken.
Na de eerste 7 dagen is het belangrijk de huid rond de insteekopening dagelijks schoon te maken. Vanaf

nu gelden de 3D's van de dagelijkse verzorging. Deze staan voor:

- Doorspoelen van de sonde met 20 ml lauwwarm water, tenminste 2 keer per dag.
- Dompelen van de sonde, dat wil zeggen de sonde loshalen van het fixatieplaatje en voorzichtig 2 cm naar binnen duwen. Hiermee wordt voorkomen dat de inwendige schijf vastgroeit in de maagwand.
- Drogen van de huid na het schoonmaken en voor het bevestigen van het fixatieplaatje.
  LET OP: De PEG-J mag NIET gedraaid worden. Hierdoor kan de binnensonde losraken en uit de dunne darm terug in de maag schieten.

Instructie dagelijks reinigen van de PEG-J en de insteekopening met de 3D's

- Handen wassen.
- Sluit voedingsklem en open fixatieplaatje.
- Maak de PEG-J sonde los van het fixatieplaatje.
- Verwijder het fixatieplaatje van de huid door het langs de sonde iets terug te schuiven.
- Maak de huid rond de insteekopening, de beide kanten van het fixatieplaatje en de sonde schoon met een gaasje en warm water. Daarna goed drogen.
- De PEG-J sonde tussen duim en wijsvinger vastpakken en 2 tot 3 cm naar binnen duwen (dompelen).
  Daarna de PEG-J sonde weer in de uitgangspositie terug brengen.
- Het fixatieplaatje weer terug plaatsen in de originele positie (muntdikte van de huid).
- Bevestig de PEG-J sonde weer in het fixatieplaatje en sluit het plaatklemmetje.
- Eventueel kan onder het fixatieplaatje een splitgaasje worden geschoven mocht de huid door transpireren of lekkage niet droog blijven. Dit gaasje zo nodig extra verschonen.
- Als de PEG-J wordt gebruikt voor het toedienen van voeding in de dunne darm dan is het belangrijk om de sonde 4 maal daags door te spuiten via de i-ingang. Dit is de ingang waar de sondevoeding is aangesloten. De g-ingang mag 1 keer daags worden doorgespoten omdat deze niet wordt gebruikt.
- Wordt de PEG-J gebruikt voor het toedienden van duodopa, volg dan de instructies van de duodopaspecialist op.

Vragen

Deze folder is ondersteuning van de informatie die u tijdens uw afspraak in het ziekenhuis heeft gekregen. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan uw huisarts, specialist of endoscopieverpleegkundige.

Hoe zijn wij te bereiken?

- Doordeweeks tussen 08.30 en 12.00 uur - 13.30 en 15.30 uur belt u naar de polikliniek MDL: 071 582 8012

- Heeft u opeens erge klachten en kunt u niet wachten? Bel dan tijdens onze lunchpauze (tussen 12.00 en 13.30 uur) naar de polikliniek MDL: 071 582 9812

- Buiten kantooruren (tussen 15.30 en 08.00 of het weekend) belt u naar de Spoedeisende hulp: 071 582 8905

De PEG-verpleegkundigen zijn ook te bereiken via email: info.peg@alrijne.nl

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.
Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.